

Ubezpieczyciela wiążą postanowienia umowy, której stroną stał się w wyniku subrogacji

Ubezpieczyciel nierzadko szuka sposobów na uchylenie swej odpowiedzialności lub rości sobie prawa regresowe w przypadku gdy doszło do wypłaty odszkodowania. Przyjrzymy się zatem tej drugiej sytuacji na gruncie interesującej sprawy zawisłej przed sądem w jurysdykcji brazylijskiej, w której ubezpieczyciel wystąpił przeciwko armatorowi z powództwem celem dochodzenia zwrotu odszkodowania wypłaconego tytułem dodatkowych kosztów transportu poniesionych przez ubezpieczonego.

Stan faktyczny

Ubezpieczony ładunek został wysłany w styczniu 2013 roku z portu w Szanghaju do portu w Parangua. W czasie żeglugi zawiodła jednostka napędowa statku przewożącego towar, w wyniku czego statek został odholowany do najbliższego portu w Jurong w Singapurze. Wobec faktu, iż naprawa mogła potrwać nawet do kilku miesięcy, został zorganizowany nowy transport ładunku, aby ten dotarł do portu przeznaczenia. W konsekwencji ubezpieczony poniósł dodatkowe koszty.

Po tym jak ubezpieczyciel zwrócił ubezpieczonemu dodatkowo poniesione koszty, a w rezultacie wstąpił w jego prawa i przejął jego obowiązki, skierował przeciwko armatorowi pozew do Sądu Cywilnego w Sao Paulo. W odpowiedzi na pozew, armator powoływał się na, zawartą w konosamencie, klauzulę dotyczącą jurysdykcji, która stanowiła, że wszelkie spory wynikające z przewozu powinny być rozpatrywane przez sąd arbitrażowy w Londynie. Armator twierdził, że skoro ubezpieczyciel wszedł w prawa ubezpieczonego na zasadzie subrogacji, to jest zobowiązany do stosowania się do wszelkich postanowień umowy łączącej armatora z ubezpieczonym, w tym klauzuli arbitrażowej. Ubezpieczyciel podnosił jednak, iż nie będąc stroną umowy przewozu, uprawniony był do skierowania sprawy przed sąd brazylijski bowiem zarówno on jak i pozwany mają swą siedzibę w tej jurysdykcji.

Orzeczenie

Sąd Cywilny w Sao Paulo orzekł, iż zgodnie z brazylijskim prawem cywilnym, ubezpieczyciel wypłacając ubezpieczonemu odszkodowanie, na zasadzie subrogacji wstępuje w jego prawa i obowiązki, a zatem staje się stroną umowy i musi się stosować do jej postanowień. Z tego względu w oparciu o klauzulę arbitrażową zawartą w konosamencie, Sąd oddalił powództwo przyznając racje stronie pozwanej. Ubezpieczyciel wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Sao Paulo, który podzielił zapatrywania Sądu I instancji i utrzymał orzeczenie w mocy.

Komentarz

Komentowana sprawa jest kolejnym przykładem na to, że ubezpieczyciel wypłacając odszkodowanie i wstępując w prawa i obowiązki ubezpieczonego na zasadzie subrogacji jest związany wszelkimi postanowieniami umowy, która łączyła strony. Z tego względu zaleca się wnikliwą analizę uregulowań kontraktowych pod kątem zasadności samego roszczenia jak i zagadnień związanych z jurysdykcją właściwą dla danego stosunku prawnego, w szczególności gdy umowa miała charakter transgraniczny. W przeciwnym wypadku konsekwencją może być uniemożliwienie lub znaczne opóźnienie w dochodzeniu zaspokojenia roszczeń.

Autor:
Michał Pilecki